

Předmluva [ad: *Život a slovo. Eseje II*] [1985]

Předložený svazek představuje první soubor textů, které byly původně zařazeny do „Svazků pro dialog“. Nedosaženým cílem této již pět let připravované řady bylo obnovení atmosféry příznivé pro filosofický (a theologický) rozhovor. Na počátku byl pokus tematicky širší, ale brzy ztroskotavší na nepřipravenosti jednoho z iniciátorů „Dialogů“ vystavit se riziku opravdového rozhovoru a polemiky, totiž riziku, že právo kritických soudů a útoků mají také ti druzí. Více než dvacet „Svazků pro dialog“ ukázalo, že problém není jen v individuální povaze jednotlivců, nýbrž v téměř úplném rozpadu vskutku živé intelektuální atmosféry, která by stála u zrodu většiny myšlenek a koncepcí. Nejde o to, že by bylo málo těch, kdo opravdu intelektuálně, v našem případě filosoficky (a theologicky) pracují; problém je v izolovanosti jednotlivců a malých skupin, které mají spíš povahu jakýchsi uzavřených sekt, jimž kontakt s jinými jednotlivci a skupinami ve skutečnosti už ani nechybí. Naopak, vnější způsobená a přímo vynucená izolace už byla jaksí internalizována, lidé se už necítí dobře, když se mají výsledky své práce ne pouze formálně vykázat, ale když mají vyslechnout posudky a kritické připomínky ze strany jednotlivců a skupin jiných, jinak orientovaných a vycházejících z odlišných pozic.

Různorodost pojednaných témat je v předloženém souboru jen zdánlivá. Pozorný čtenář zjistí, že všechny texty jsou vnitřně sjednoceny, a to nikoliv pouze ani především osobou autora, nýbrž „věcně“. Ale tu musíme užít možná trochu již zapomínané formulace Kosíkovy, že ta „věc“, ve vztahu k níž ona jednota spočívá, ve skutečnosti není žádnou věcí. Jinak řečeno, vybrané eseje spolu neladí díky tomu, že by měly nějaký společný předmět, jímž by se zabývaly; to společné je spíše „ne-předmět“, totiž právě – nepředmětné myšlení a především nepředmětná „skutečnost“.

Léto 1985